

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER/ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI

AYP 107-ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ-I

Öğr. Gör. Dr, Tuğba ÇINARLI

Atel Uygulamaları

AYP 107-ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ-I

Hafta-15

Ateller

- Kas-iskelet sisteminde ortaya çıkan travma veya inflamasyonun neden olduğu hasarı kontrol altına almak ve ekstremiteyi immobilize etmek amacıyla kullanılır

Ateller

Hareketi önlemek amacıyla üretilmiş esneyebilen, bükülebilen veya katı materyallerden üretilmiş basit tıbbi ekipmanlar

Atellemenin Yeri ve Zamanı

- ❑ Hasta/yaralıyı hareket ettirmeden önce, olay yerinde
- ✓ Hasta/yaralının hayati tehlikesi yoksa
- ✓ Olay yeri güvenli ise

Neden Atel Uygularız?

- Travmalı ve yaralı olan dokunun, ekstremitenin ya da tüm vücudun hareketini kısıtlamak,
- Kontrolü olmayan paralitik kasların önüne geçmek,
- Erken rehabilitasyon için uygun pozisyon vermek,
- Kontraktürleri düzeltmek

Ateli Hangi Durumlarda Uygularız?

- Kırıklar
- Eklem yaralanmaları
- Çıkıklar
- Burkulmalar
- Yumuşak doku yaralanmaları
- Cilt bütünlüğünü bozan yaralanmalar

Ateli Hangi Durumlarda Uygularız?

- Kas yaralanmaları
- Tendon yaralanmaları
- Eklem Enfeksiyonları
- Ekstremitte veya eklem üzerindeki laserasyonlar
- El ve ayaktaki hayvan ısırıkları
- Ezilmeye bağlı yaralanmalar

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ En az iki kişi tarafından uygulanmalı,
- ✓ Atellemeden önce, bilinç durumu ve ABC değerlendirilmeli,
- ✓ Gerekli durumlarda İKYD uygulamalarına öncelik verme

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Atelleme öncesi bilgi verme ve onay alma,
- ✓ Mahremiyete özen gösterme,
- ✓ Atelleme, olay yerinde, hasta hareket ettirilmeden yapılmalı
- ✓ Olay yeri güvenliğini tehdit eden bir durumda hasta güvenli bir yere alınmalı

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Atelleme öncesi bilgi verme ve onay alma,
- ✓ Mahremiyete özen gösterme,
- ✓ Atelleme, olay yerinde, hasta hareket ettirilmeden yapılmalı
- ✓ Olay yeri güvenliğini tehdit eden bir durumda hasta güvenli bir yere alınmalı

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Yaralanan bölgeyi öncelikle el ile immobilize edilmeli,
- ✓ Bölgenin tamamının görülebilmesi için giysiler kesilmeli,
- ✓ "Adli bir vaka" da elbise kesme işlemi yara yerine 10-15 cm uzaklıktan yapılmalı,
- ✓ Travmalı bölge ağrı, hassasiyet, sıyrık, yırtılma, delinme, kanama, açık kırık, deformite, ödem ve ekimoz açısından değerlendirilmeli,

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Atelleme öncesi, açık yara varsa kapatılmalı,
- ✓ Kanama varsa kontrol altına alınmalı,
- ✓ Atelleme öncesi ve sonrasında ekstremitenin distalindeki nabız, kapiller dolum süresi, his ve motor fonksiyonlar sık aralıklarla değerlendirilmeli ve kayıt altına alınmalı,
- ✓ Atel, travmalı bölgenin alt ve üst eklemine içine alacak şekilde yerleştirilmeli,

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Atel eklem bölgesine uygulanıyorsa komşu kemikler de stabilize edilmeli,
- ✓ Lokal ödemi önlemek amacıyla mümkünse ekstremitte elevasyonu ve soğuk uygulama yapılmalı,
- ✓ Atel, dolaşımı engelleyecek kadar sıkı olmamalı
- ✓ Kırık bölgenin hareket etmesine izin verecek kadar gevşek olmamalı

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Lokal ödemi önlemek amacıyla mümkünse ekstremitte elevasyonu ve soğuk uygulama yapılmalı,
- ✓ Atel, dolaşımı engelleyecek kadar sıkı olmamalı
- ✓ Kırık bölgenin hareket etmesine izin verecek kadar gevşek olmamalı,

Atel Uygularken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- ✓ Uygulamadan önce tüm yaralar steril spanç vs. ile kapatılmış olmalı. Sert atel kullanılacaksa etrafı mutlaka ped, pamuk vb. ürün ile desteklenmeli,
- ✓ Atel uygulandıktan sonra kendi kemeri, yapışkan bantları, bandaj, sargı bezi, ya da flaster ile sabitlenmelidir.

Atel Uygulama Aşamaları

- ✓ İskemiye düzeltmek
- ✓ Kanamayı kontrol etmek
- ✓ Yaralar ile ilgilenmek
- ✓ Uzun kemikleri sabitlemek
- ✓ Eklem yaralanmalarına müdahale etmek
- ✓ Diğer travmalar ile ilgilenmek

ÖNEMLİ!!!

Travmalı bölgedeki belirti bulgulardan hareket ederek kırık olup olmadığından emin olamadığınız şüpheli her durumda atelleme seçeneğini tercih ediniz.

ÖNEMLİ!!!

*Şüpheli vertebra yaralanmasında hastanın
boynunu havayolunu açacak ve boyunluğu
uygulayacak kadar düzeltin.*

ÖNEMLİ!!!

Atel uygulaması, boyunluk ve pelvis ateli haricinde hiçbir zaman öncelikli girişim olmamalı.

ATEL ÇEŞİTLERİ

- Sert (Rijit) Ateller
- Yumuşak (Esnek) Ateller
- Traksiyon Atelleri

ATELLER

- Boyunluklar ve baş tespit yastığı
- KED yeleği
- Traksiyon Atel Seti
- Ekstremitte Atelleri:
 - ✓ Havalı (Şişme) Atel
 - ✓ Vakum Atel
 - ✓ Alüminyum Atel
 - ✓ Karton Atel
- Diğer sabitleyiciler:
 - ✓ Pelvis Kemer
 - ✓ Üçgen Sargı Bezi

Kaynak

- ÖZEL G, AKBUĞA ÖZEL B, ÖZCAN C, İlk ve Acil Yardım Teknikerliği Paramedik, Yayınevi : Güneş Tıp Kitabevleri, ISBN: 9789752776951, YIL: 2017
- https://www.researchgate.net/publication/336917255_7_bolum_Alci_ve_Atel_Uygulamaları

